

vi ikke mere være tilfredse med, at man holder sig til dette enkelte Punkt. Naar der fra andre Sider stilles yderligere Krav og Fordringer i Retning af Grundlovsændring, kunne vi ikke blive staaende derved. Der var en Tid, en Lejlighed, hvor vi maaske kunde gøre det; men den Tid er nu forbi; nu maa vi stille større Krav. Vort Parti har i det andet Ting fremlagt Forslag om Tyendes og Kvinders politiske Valgret. Deres Valgret er gennemført nu ved de kommunale Valg, og Kravet om deres politiske Valgret er et Krav, der ikke lader sig holde tilbage. Der er Krav, der ere nok saa retfærdige som Spørgsmaalet om Forholdstalsvalg, og Krav, som ikke kunne undgaas, men som maa gennemføres. Disse Krav maa vi føje til, og det maa jeg sige med det samme, at disse Krav ville blive fremsatte fra vor Side, naar vi skulle til at ændre Grundloven.

Grundloven er jo gammel. Den har været en god Lov og er det vel delvis ogsaa endnu; men Grundloven er for snæver for den nye Tid, for den nye Tids Mænd og Kvinder, som se noget anderledes paa det, end man gjorde for 2—3 Menneskealdrer siden. Der er andre Punkter, hvor Grundloven ogsaa trænger stærkt til at ændres, og det var vel egentlig ret betimeligt at tage denne gode gamle Lov, som har gjort god Tjeneste, og som vi vel alle ere Tak skyldige, under Behandling og søge at faa den moderniseret, saaledes at den kommer til at passe med Nutidens Forhold. Det skal jeg dog ikke komme ind paa her; men en Ting er jeg klar over: at fra vor Side, fra Socialdemokratiets Side, vil Spørgsmaalet om Tyendes og Kvinders politiske Valgret blive knyttet til enhver som helst Grundlovsændring, der kommer frem.

Man taler om, at hvis Grundloven opfyldes, vil Folketingets Medlemmer blive for stort et Tal. Jeg vil erindre ærede Medlemmer om, at i den Retning udtalte jeg mig sidste Gang paa mit Partis Vegne, jeg mente, som ogsaa ærede Medlemmer ville kunne læse i Betænkningen, at det, man fortrinsvis maatte lægge Vægt paa, var de lige store Kredse saa nær op til Grundlovens Bud som muligt. Det er jo klart nok, at et mindre Antal Medlemmer, end Grundloven byder, er en Beskæring af Befolkningens Repræsentationsret. Det er rigtigt nok, at som vort Lands territoriale Beliggenhed er, kan man ikke skære det i lige store Stykker, og man kan derfor godt forsvare, naar man kommer henefter

Grundlovens Opfyldelse, at man lægger Vægten fortrinsvis paa lige store Kredse. Vort Krav er: Grundlovsbudets Opfyldelse saa nær, det lader sig forene med de faktiske Forhold. Og gaa vi Grundlovsændringens Vej, kunne vi ikke, og ville vi ikke nøjes med den her foreslaaede Ændring, da maa vi forlange andre Ændringer, forlange Kvindernes og Tyendets Valgret.

J. Pedersen: Naar man ikke vil gaa til en saadan Forøgelse af Folketingsmedlemmernes Antal, som Grundloven forudsætter — og det tror jeg ikke, der er mange her, der ville, ligesom jeg er overbevist om, at et saadant Forslag vil møde den allerstørste Modstand ude i Landet —, er der ingen anden Vej at gaa end at forsøge en Grundlovsændring. Man kunde gaa den Vej at foretage en ny midlertidig Ændring af Valgkredsloven, men det maa jo, efter hvad der foreligger, anses for opgivet, og saa er der ingen anden Vej at gaa end den her foreslaaede.

Et andet Spørgsmaal er, om Forslaget, som det foreligger, maa siges at være fuldt tilfredsstillende, og det er det efter min Mening ikke. Jeg mener, at den foreslaaede Forøgelse er for stor. Jeg vilde overordentlig gerne bleven ved det nuværende Antal Folketingsmænd. Jeg føler mig overbevist om, at det er en fuldt ud tilstrækkelig Repræsentation for vort Folk. Forslaget foreslaar nu Antallet forøget, først til 124, senere til 132, og saa skulde det Tal være fastslaaet som det, man ikke kunde komme ud over. Men samtidig foreslaar man sat ind, at Kredsene skulle være omtrent lige store, ganske vist „under Hensyntagen til Vælgertal og Befolkningstæthed.“ Men denne Bestemmelse om, at Kredsene fremtidig skulle være omtrent lige store, frygter jeg for, vil komme til at volde Vanskeligheder til sin Tid. Hvis Grundlovens Fædre havde været mere fremsynede, end de var, tror jeg, at de ikke vilde have slaaet fast, at der skulde være en Folketingsmand omtrent for hver 16,000 Mennesker. Naar vi nu staa og skulle vedtage en Ordning, som man tænker sig skal gælde langt ud i Fremtiden, burde vi, der ere blevne kloge af Erfaring, være mere fremsynede. Vedtage vi Forslaget i den foreliggende Skikkelse, vil man om en Snes Aar, eller naar det nu kan ske, naar Kredsenes Antal er forøget til 132, og der atter er kommet meget store Kredse frem, atter befinde sig i en stor Vanskelighed; saa